

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

---

Prevederile privind decizia de restituire a imobilului expropriat cu obligația restituirii despăgubirii, neconstituționale – Excepție de neconstituționalitate privind pct. 12 și 13 din Legea nr. 144/2019

Avocatul Poporului a sesizat Curtea Constituțională a României cu excepția de neconstituționalitate referitoare la prevederile pct. 12 și pct. 13 din Legea nr.144/2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local. Respectivele prevederi încalcă, în opinia Avocatului Poporului, art. 1 alin. (5) și art. 44 din Constituție.

Avocatul Poporului observă că emiterea unei decizii de restituire a imobilului expropriat, retragerea sumelor consemnate sau restituirea de către expropriați a sumelor plătite cu titlu de despăgubire sunt stabilite în mod unilateral de expropriator, fără ca expropriatul să fie consultat sau notificat în vreun fel referitor la aceste hotărâri. Acest aspect este de natură a crea în sarcina persoanei expropriate obligații, cheltuieli sau sarcini pentru aceasta, afectându-i interesele individuale, inclusiv dreptul de proprietate privată.

Având în vedere că procedura exproprierii este o procedură specială justificată de utilitatea publică a lucrărilor care o impune, odată parcurse etapele acesteia, persoana expropriată este privată de proprietatea sa, în schimbul unei despăgubiri/sume de bani pe care o poate utiliza așa cum consideră de cuviință. În opinia Avocatului Poporului, obligarea acesteia la restituirea sumei primite cu titlu de despăgubiri echivalează practic cu o nouă expropriere având la bază invocarea propriei culpe a expropriatorului. Mai mult decât atât, poate pune expropriatul într-o situație dificilă din punct de vedere financiar, în sensul în care nu mai deține suma primită cu titlu de despăgubire, ori îl poate pune în imposibilitatea de a mai gestiona cheltuielile legate de bunul care reintră în patrimoniul său.

Avocatul Poporului consideră că prevederile legale criticate încalcă principiului securității juridice prin lipsa de previzibilitate a normei legale. Asigurarea securității juridice trebuie observată cu mai mare strictețe în cazul regulilor cu implicații și consecințe financiare, cum se întâmplă în cauză, unde, urmare a renunțării la unele imobile expropriate, din anumite motive prevăzute de lege, statul (prin reprezentanții săi, în calitate de expropriatori) dispune în mod arbitrar. Din cele prezentate, se poate reține că respectarea drepturilor fundamentale ale fostului proprietar - expropriat este dependentă exclusiv de voința/decizia expropriatorului, ceea ce este de natură să afecteze esențial securitatea circuitului civil.

În opinia Avocatului Poporului, legiuitorul nu a respectat normele de previzibilitate și stabilitate a regulilor instituite în cazul renunțării la bunurile expropriate pentru realizarea unor obiective de interes național și local, întrucât expropriatul i se impune, cu titlu de obligație, reprimirea bunului care a făcut obiectul exproprierii și restituirea sumelor primite cu titlu de despăgubire. În acest

fel, expropriatul este pus în situația dificilă de a suporta o sarcină excesivă din punct de vedere financiar, care, în anumite cazuri, îi poate pune în pericol capacitatea de a mai putea administra cheltuielile legate de patrimoniul său.

Emiterea deciziei de restituire a imobilului către fostul proprietar, expropriat, în condițiile reglementate, constituie, în mod implicit, un transfer silit de proprietate realizat cu titlu oneros în favoarea expropriatului, acesta fiind obligat la reprimirea bunului în patrimoniul său și la restituirea sumelor de bani obținute cu titlu de despăgubiri, în dauna respectării dreptului de proprietate și a stabilității patrimoniului său. Or, procedând în acest mod, legiuitorul încalcă dreptul de proprietate privată, ocrotit de Constituție.

Întreaga motivație pe care se bazează opinia Avocatului Poporului se regăsește pe site-ul instituției, la secțiunea Contencios Constituțional – Excepții de neconstituționalitate – 2019 sau accesând linkul.

Pentru informații suplimentare, puteți lua legătura cu purtătorul de cuvânt al instituției, Matei Vîrtosu, pe mail matei.virtosu@avp.ro sau mobil 0728 212 811.

19 septembrie 2019